

[Ninn-Hansen]

Jeg håber, at vi sammen kan nå frem til en holdning, der, ligesom det er tilfældet i denne sag, udtrykker, både at vi vil vise solidaritet med de vestlige lande, og at vi har en fast og en sikker udenrigspolitik, som vi selv bestemmer.

Jørgen Junior (FP):

Fremskridtspartiet kan sige ja til regeringens lovforslag. Normalt er vi naturligvis imod handelssanktioner, men Iran har her overtrådt de internationale spilleregler på en sådan måde, at det må markeres uden økonomiske hensyn, men måske nok væsentligst, fordi fællesskabet med USA tilsiger det, for at vise, at vi er solidariske med USA i en vanskelig situation, hvor både valgkampen og ydmygelsen i ørkenen gør, at USA ikke må tvivle på sine allieredes positive vilje; imidlertid også for at få USA til ikke at lade sig provokere mere, end det er klogt.

Der er for mig ingen større tvivl om, at man i Moskva har støttet og måske endog inspireret til gidseltagningen, fordi man gerne har set USA provokeret til en militær invasion i Iran. Var dette lykkedes, ville USA for hele verden have været stillet frem som krigsmager, og Sovjet kunne have sagt ja til at hjælpe det svage og undertrykte iranske folk. Gennem en lynkrig kunne Sovjet da have besat Iran og stillet USA og den vestlige verden foran et fait accompli: vil I have en verdenskrig, eller vil I acceptere Iran som et rødt interesseområde? Faren for, at USA lader sig provokere, er ikke overstået, og netop derfor er det vigtigt, at Europa lader USA forstå, at det kan stole på sine allierede, og at Europa påvirker USA til ikke at gå i de fælder, der er blevet lagt for USA.

Når dette er sagt og der dermed utvetydigt er givet opbakning til både regeringens lovforslag og regeringens afbalancerede europæiske holdning i hele denne sag, må det imidlertid også siges, at hændelsen i Iran såvel som adskillige andre hændelser i den senere tid tilsiger en større europæisk politisk selvbevidsthed og faktisk også et forstærket militært europæisk beredskab, det sidste naturligvis inden for rammerne af NATO. Europa må ikke forlade sig på USA som barnepige og beskytter. Vi må vise, at vi ikke accepterer en rolle som kampzone og slagtekvæg i første omgang af en mulig sovjetisk aggressions-

bølge. Vi skal derfor intensivere det politiske samarbejde i Europa såvel som samarbejdet og konsultationerne med USA og også samarbejdet med andre lande; det kan være de adskillige lande i det sydlige Afrika, der er så strategisk vigtige, et samarbejde med Det fjerne Østen og fremfor alt et samarbejde med Det mellemste Østen. En fælles interesse i at undgå en øget sovjetisk dominans vil på lidt længere sigt forhåbentlig i Mellemøsten kunne skabe en ægte forståelse, selv om der er tale om så forskellige parter som den kloge Anwar Sadat i Ægypten, israelerne, palæstinenserne og ayathollaerne i Iran. Dette må vi forstå i Europa at det er i vores egen interesse at fremme.

Den faste, men alligevel udglattende og positive måde, sanktionstruslen mod Iran nu vedtages på, er forhåbentlig en spæd begyndelse i forståelsen af det voksende europæiske ansvar for sig selv, uden at det skal lykkes Sovjet at nå sit mål: at splitte USA og Vesteuropa. I øvrigt må vi gøre os klart, at det er en kendsgerning, at europæisk kultur og demokrati ikke bliver truet af Islam selv i den absurde fremtræden, som vi har set med Iran. Europæisk frihed såvel som islamisk selvbestemmelse trues udelukkende af Sovjetunionen.

Derfor er jeg også ganske enig i de bemærkninger, de konservatives ordfører, hr. Ninn-Hansen, kom med vedrørende olympiaden. Det er nu tiden, at vi markerer, at vi ikke accepterer den holdning, som Sovjetunionen har lagt for dagen i Afghanistan. Det er nu tiden, at vi klart og tydeligt markerer over for den sovjetiske befolkning, at Vesteuropa ikke er det næste offer, Iran heller ikke.

Vi har en fælles interesse, og foreløbig må vi altså håbe, at disse sanktioner, hvis det bliver nødvendigt at gennemføre dem, hvis vi ikke kan slippe for det, hvis der ikke sker en udvikling inden, kan være medvirkende til at skabe forståelse for, at der i virkeligheden er en fælles interesse mellem Vesteuropa og Iran.

Hanne Engberg (SF):

Socialistisk folkeparti vender sig imod forslaget til lov om forholdsregler vedrørende økonomisk og andet samkvem med Iran. Det gør vi af to grunde, hvoraf den sidste er vigtigere end den første.